

Sau hơn một giờ hành trình từ cảng Sa Kút sóng, con tàu cao tốc An Hi đã cập bến và chúng tôi nhận được Lý Sơn. Phóng tầm mắt hàng nếm biển xanh đã thấy tập nập những con tàu ở biển Hoàng Sa trở về vì khoang cá và trong niềm vui của bạn thuyền gặp nhau í ới, chúc mừng.

Trong cuộc mưu sinh vất vả trên biển, những chuyến đi hàng về Hoàng Sa, Trùng Sa của hơn ba nghìn người dân Lý Sơn trên 419 chiếc thuyền đánh bắt xa bờ hiện nay thường xuyên ra tận quần đảo Hoàng Sa, Trùng Sa khai thác hải sản, luôn mang theo những niềm niềm sâu thẳm, hơn nữa quê hương. Anh Phan Văn Tân-một người dân Lý Sơn không ngại: “Người dân Lý Sơn ai cũng có suy nghĩ, ở Hoàng Sa, Trùng Sa là vì vì mệnh trời của cha ông trời bao bọc ở trên. Trên quần đảo Hoàng Sa có các đảo mang tên các ông cai ở Hoàng Sa như: Quang nh, Hu Nh. Chính vì vậy, ra đi này, người dân chúng tôi cầu đảo, lý tưởng!”.

Niềm tin sâu xa và ý nghĩa sâu, bắt rễ vì đã hóa thân, trở thành một dòng chảy, luôn song hành vì cuộc sống của các thế hệ con cháu hiện tại trên hòn đảo này. Niềm thêm gia đình ông Phạm Thôi Tuyn, thôn ông, xã An Vĩnh, nơi ta có thể tìm thấy ông là một nhà nghiên cứu. Trong ngôi nhà cũ xưa này, tìm thấy An Nam ở quốc gia (do một giám đốc người Pháp xuất bản từ năm 1838, nội dung không chỉ quy định của Việt Nam trên quần đảo Hoàng Sa và Trùng Sa) có treo ở vị trí trang trọng nhất. Dù là một người dân bình thường, nhưng ông Tuyn có một tài sản nói về Hoàng Sa, Trùng Sa. Các bài báo viết về Hoàng Sa của ông sưu tầm, cắt gọt cẩn thận. Trong đó có bài viết về cách đây trên 20 năm. Riêng những tập tài liệu của dòng họ, nội dung cập nhật những người lính Hoàng Sa.

Không chỉ có ông Tuyn mà trên đảo còn nhiều người sưu tầm và gìn giữ tài liệu như ông. Tám dòng họ khai phá ở Lý Sơn từ năm 1604, dòng họ nào cũng có người lính Hoàng Sa, vì thế, các dòng họ này đều gìn giữ nhiều tài liệu quý giá của người hùng binh Hoàng Sa xưa. Mối quan hệ dòng họ, đó chính là sợi dây vô hình, gắn bó chặt chẽ các cộng đồng dân trên đảo Lý Sơn thành một cộng đồng. Ở Núi, Qung Ngãi mỗi năm đều có những lễ hội giáo dục về chủ quyền Hoàng Sa vào dịp kỷ niệm cho học sinh. Nhưng Lý Sơn, các em học sinh cũng như mỗi thế hệ dân trên đảo, trời bao bọc này, họ đã thêm nhúng vào Hoàng Sa từ chính gia đình, dòng họ, mà mình trong mệnh trời còn y dự tích hi ở Hoàng Sa Bắc Hải. Việc hiện tượng T. Lĩnh Hoàng Sa cho Nhà nước gia tộc họ trên đảo cũng là biểu hiện rõ nét nhất về ý thức chủ quyền biển đảo của người dân Lý Sơn. Ông Nguyễn Văn Lên cho rằng: “Giáo dục chúng tôi làm điều này là hoàn toàn phù hợp vì ở lý của ông bà ở trên”.

Lý Sơn có những di sản văn hóa quý báu. Các cuộc khai quật khảo cổ học gần đây cho thấy ở Lý Sơn từng có một dân cư cách nay ít nhất 2.500 - 3.000 năm là chủ nhân Văn hóa Sa Huỳnh ở biển, đó là Văn hóa Champa, trong môi trường biển-đảo. Lược văn hóa Việt không tiếp cận được nhiều di sản quý báu. Lý Sơn xưa có nhiều đảo, ngọn núi cao, nói về chính mệnh trời này, tâm tình hàng về trời, về cõi ngun. Lý Sơn có các lễ hội đặc sắc như: Lễ hội đua thuyền, Lễ hội tưởng nhớ làng An Hi. Đặc biệt là Lễ khao vọng lính Hoàng Sa-một lễ hội truyền thống văn hóa của huyện Lý Sơn đã có từ truyền thống hơn 300 năm trước nay vẫn còn tồn tại như một minh chứng sống về chủ quyền của Việt Nam trên hai quần đảo Hoàng Sa, Trùng Sa.

Đặc biệt, từ năm 2013 trở đi, Lễ khao vọng lính Hoàng Sa của UBND tỉnh Quảng Ngãi được tổ chức hàng năm trong tháng 3 âm lịch. Nâng tầm lễ hội văn hóa biển, đảo và tôn vinh những đóng góp của các thế hệ dân Lý Sơn trong quá trình xác lập chủ quyền

và bo v bin, o Vit Nam.

Bên cnh vic bo tn, phát huy các giá tr vn hóa truyn thng, Lý Sn ang có li th v h sinh thái bin phong phú, thích hp cho phát trin du lch.

Trên o Lý Sn hin có gn 100 di tích vi mt qun th các n, chùa, miu, m. Và không th quên “vng quc ti” Lý Sn: Leo lên nh núi Thi Li, mt trong nhng ming núi la ln nht còn li trên o, du khách có th nhìn toàn cnh nhng cánh ng trng hành, ti chia ô u tm tp, ngn òn bin sng sng gia bin tri xanh bic và khó quên nht là cnh hoàng hôn rc bao trùm bin khi.

B qua cái b ngoài, i vào i sng vn hóa, sinh hot và nhng tình cm ca c dân trên o Lý Sn, ngi ta d dàng cm nhn rt rõ ý thc bo v ch quy n 2 qun o Hoàng Sa, Trng Sa ang n giu bên trong mi con ngi - ni hn bin Lý Sn ngàn i xanh thm./.

Theo baoquangngai.vn